

การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษา พยาบาลชั้นปีที่ 1 ต่อวิธีการสอนแบบกลุ่มย่อย และแบบบรรยายในวิชาการพยาบาลพื้นฐาน

สุมาลี โพธิ์ทอง วท.บ. (พยาบาล), วท.ม. (การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร)*
อรชร ศรีไทรลั่น พย.บ. (พยาบาล), กศ.ม. (สุขศึกษา)*

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ต่อวิธีการสอนแบบกลุ่มย่อยและแบบบรรยาย

รูปแบบการวิจัย: การวิจัยแบบกึ่งทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง: นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ที่เรียนวิชาการพยาบาลพื้นฐาน ซึ่งจัดการสอนเป็น 2 รูปแบบ ในปีการศึกษา 2543 ระหว่างเดือนธันวาคม 2543 - กุมภาพันธ์ 2544 จำนวน 138 คน

วิธีดำเนินการวิจัย: เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ก จำนวน 70 คน เรียนแบบกลุ่มย่อยกลุ่มละ 9-10 คน ซึ่งศึกษาจากสถานการณ์จำลองก่อนเข้ากลุ่มแล้วมาอภิปรายร่วมกัน และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ข จำนวน 68 คน เรียนแบบบรรยาย ภายหลังจากการสอนทั้ง 2 วิธีแล้วทำการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและวัดความพึงพอใจโดยใช้แบบสอบถามซึ่งมี 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 เป็นความพึงพอใจต่อวิธีการสอนทั้ง 2 รูปแบบ นำข้อมูลที่ได้มา วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows

ตัววัดที่สำคัญ: คะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อวิธีการสอนทั้ง 2 รูปแบบ

ผลการวิจัย: คะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ความพึงพอใจต่อวิธีการสอนอยู่ในระดับพึงพอใจมากทั้ง 2 รูปแบบ และคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อวิธีการสอนของทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาความพึงพอใจเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านตัวนักศึกษามีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

สรุป: การสอนทั้งแบบกลุ่มย่อยและแบบบรรยายสามารถใช้ได้ดีทั้ง 2 วิธี ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อีกทั้งผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากทั้ง 2 วิธี

Abstract

Comparative Study of the First Year Nurse Students Achivement and Satisfaction in Small Group Teaching and Lecture Methods of the Fundamental of Nursing

Sumalee Pothong BSc (Nursing), MSc (Human Reproduction and Population Planning)

Orachon Srisiloun BN (Nursing), MEd (Health Education)

Department of Fundamental Nursing, Kuakarun College of Nursing

Objective: To study the achivement and satisfaction of first year nurse students toward the small group teaching and lecture methods.

Study design: Quasi experimental study.

Subjects: The 138 first year nurse students Kuakarun College of Nursing who studied the fundamental of nursing had been taught with two different methods in academic year 2000 from December 2000 to February 2001.

Methods: Collecting data from subjects were 70 students in group 1A set in the small groups. Each group was composed of 9-10 students. All studied from situation and then discussed. The 68 students in group 1B set in lecture class. After the completion of the both teaching method and examination, the 2 parts satisfaction questionnaires could be used. The first part was about general information. The second part was about students' satisfaction on the two teaching techniques. The data was analized with SPSS program for Windows.

Main outcome measures: Statistical mean of achivement and satisfaction of two teaching methods.

Results: Statistical means of achivement of both teaching groups were similar. Satisfied level was in the range of high satisfaction and average points of both teaching methods satisfaction were not different. However, the difference of each student's satisfaction can accepted with statistic value ($p < 0.05$).

Conclusion: Both small groups teaching and lecture methods can be used and yield good results. The achivement was not different and students had high satisfaction with both methods.

Key words: achivement, satisfaction, small group teaching, lecture methods

บทนำ

การศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและมีศักยภาพในการช่วยพัฒนาสังคมและประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับอารยประเทศ การศึกษาเป็นกระบวนการให้ความรู้และประสบการณ์แก่มนุษย์ มีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสังคมที่มีการ

เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้การจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงมุ่งเน้นที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดกว้างไกลและปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ หรืออีกนัยหนึ่งคือให้เป็นผู้ที่คิดเป็น ทำเป็น ดังเช่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 6 ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการ

ดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใฝ่รู้ และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง¹ ดังนั้น เพื่อให้บรรลุตามหลักการดังกล่าว จึงได้กำหนดการจัดการศึกษาไว้ว่า จะต้องจัดขึ้นอย่างหลากหลายตามความสนใจของผู้เรียน โดยเชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และเชื่อว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ โดยครูจะทำหน้าที่เป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รวมถึงเป็นการเรียนที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการลงมือปฏิบัติจริง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับพยาบาล ควรคำนึงถึงแบบการเรียนรู้ (learning styles)² ซึ่งมีดังนี้

1. การเรียนรู้แบบผู้ใหญ่ มี 3 ลักษณะคือ

1.1 เป็นความรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้จริง (applicable knowledge) เชื่อมโยงทฤษฎีมาใช้ในการปฏิบัติได้

1.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ (student: actively involved in learning) ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมพูดคุย คิดวิเคราะห์ และซักถาม เช่น การเรียนแบบกลุ่มย่อย

1.3 การเรียนรู้ตลอดชีวิต (life-long-learning) เป็นการเรียนรู้ที่ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตตั้งแต่ระดับปริญญาตรี โท เอก ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือมีการเข้าร่วมประชุมวิชาการหรือสัมมนา เป็นต้น

2. การเรียนแบบมีปฏิสัมพันธ์กับครู (interactive/teacher influence) เป็นการเน้นพฤติกรรมของครูและนักเรียน มีการสื่อสารที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีการวิเคราะห์พฤติกรรมของครูและนักเรียน

3. การเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (problem based learning) เป็นวิธีที่นิยมใช้ในสาขาวิชาทางด้านการศึกษา

4. การเรียนการสอนแบบคอนสตรัคติวิซึม³ (constructivism) เป็นลักษณะการเรียนการสอนที่ผู้เรียนๆ ด้วยตนเอง จากกิจกรรมที่เป็นจริง มีการพัฒนาความรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนเป็นเพียงผู้ฝึกหรืออำนวยความสะดวกให้ ผู้เรียนจะประเมินตนเองและกิจกรรมการเรียนการสอนไปพร้อมๆ กัน

จากการสัมมนาพยาบาลศาสตรศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2536⁴ พบว่า สถาบันการศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่จัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีด้วยวิธีบรรยาย อภิปราย ที่ประชุมจึงมีมติให้สถาบันการศึกษาทุกแห่งดำเนินการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตทางการพยาบาล

ดังนั้นสถาบันการศึกษาต่างๆ จึงได้มีการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนตามความพร้อมของตน เช่น การใช้สถานการณ์จำลอง กรณีศึกษา การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก การฝึกปฏิบัติด้วยพยาบาลที่เลี้ยง การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีในการศึกษาค้นคว้ามากยิ่งขึ้น

วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ เป็นสถาบันศึกษาระดับอุดมศึกษาของสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร มีหน้าที่ผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ มีภาวะผู้นำ ในการพัฒนาผู้เรียนให้ มีศักยภาพดังกล่าว ผู้สอนจำเป็นต้องพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ภาควิชาการพยาบาลพื้นฐานจึงได้มีการวางแผนปรับวิธีการเรียนการสอนในวิชาการพยาบาลพื้นฐานภาคทฤษฎี ปีการศึกษา 2543 โดยจัดให้มีการเรียนการสอนเป็น 2 รูปแบบ คือ การสอนแบบบรรยาย ซึ่งเป็นการเรียนการสอนแบบเดิมที่ปฏิบัติกันมา โดยเน้นผู้สอนเป็นศูนย์กลาง และวิธีการสอนแบบกลุ่มย่อย ซึ่งแบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มๆ ละ 9-10 คน โดยใช้สถานการณ์จำลองที่ผู้สอนเตรียมขึ้นมาเพื่อประกอบในการเรียนการสอน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด อ่าน ศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม และฝึกหัดการทำงานเป็นทีม ร่วมมือกันแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลังจากจบการเรียนการสอนทั้ง 2 วิธีแล้ว มีการประเมินผลโดยการสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และให้นักศึกษาประเมินผลการเรียนทั้ง 2 รูปแบบว่า มีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใด และมีข้อเสนอแนะในการจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนที่ใช้ผู้เรียนเป็นสำคัญต่อไป

ประชากรตัวอย่างและวิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2543 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ที่เรียนวิชาการพยาบาลพื้นฐาน ระหว่างเดือนธันวาคม 2543-กุมภาพันธ์ 2544 ซึ่งจัดการเรียนการสอนเป็น 2 รูปแบบ จำนวน 138 คน โดยชั้นปีที่ 1ก. 70 คน เรียนแบบกลุ่มย่อย ชั้นปีที่ 1ข. 68 คน เรียนแบบบรรยาย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม

แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปจำนวน 4 ข้อ ซึ่งถามเกี่ยวกับห้องเรียน วิธีจัดการเรียนการสอน เกรดเฉลี่ย ในภาคการศึกษาที่ผ่านมาและคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ได้ภายหลังจากจบการเรียนการสอนทั้ง 2 รูปแบบ ซึ่งเรียนทั้งหมด 4 หัวข้อเรื่องใช้เวลาในการสอน 10 ชั่วโมง ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อวิธีจัดการเรียนการสอน แบบกลุ่มย่อยและแบบบรรยายแบ่งเป็นความพึงพอใจด้านอาจารย์ ผู้สอน ด้านนักศึกษาและด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 26 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 3 ระดับ และแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน มีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้คือ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก 2 มีความพึงพอใจปานกลาง และ 1 มีความพึงพอใจน้อย การแปลความหมายของคะแนนเพื่อจัดระดับความพึงพอใจแบ่งเป็น 3 ระดับคือ คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ย 1.67-2.33 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลางและคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.66 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย การหาคุณภาพของแบบสอบถามได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหาและความครอบคลุมของปัญหาที่ต้องการศึกษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นตามข้อเสนอแนะและนำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบัก (alpha coefficient) โดยค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.28-0.65

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ภาคการศึกษาปีที่ 2 ซึ่งผ่านการสอบวัดผลในภาคการศึกษาที่ 1 แล้ว และกำลังเรียนวิชาการพยาบาลพื้นฐานโดยชั้นปีที่ 1ก เรียนแบบกลุ่มย่อยชั้นปีที่ 1ข เรียนแบบบรรยาย นักศึกษาที่เรียนแบบบรรยายจะเรียนในชั้นเรียนตามปกติ โดยมีอาจารย์บรรยายหน้าชั้นเรียนในขณะที่นักศึกษาที่เรียนแบบกลุ่มย่อยจะแบ่งเป็นกลุ่มๆ ละ 9-10 คน เรียนโดยมีสถานการณ์ที่อาจารย์แจกให้ไปศึกษาก่อนเข้าเรียน 1 สัปดาห์ ในสถานการณ์จะมีคำสั่งหรือคำถามให้นักศึกษาแต่ละคนไปค้นคว้าหาคำตอบมาก่อนแล้วจึงมาเข้ากลุ่มและอภิปรายเกี่ยวกับประเด็นปัญหาตามสถานการณ์ โดยมีอาจารย์ประจำกลุ่มเป็นที่ปรึกษาและสังเกตการณ์ หากในกลุ่มมีข้อสงสัยที่ไม่สามารถตัดสินใจได้ อาจารย์จะเป็นผู้ชี้แนะ

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การเก็บรวบรวมข้อมูลกระทำหลังจากจบการเรียนการสอนทั้ง 2 รูปแบบใน 4 หัวข้อเรื่อง ใช้เวลาในการเรียนการสอนทั้งสิ้น 10 ชั่วโมง และมีการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้ว โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 144 ชุด และได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนจำนวน 138 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.83

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS - PC โดย

1. ข้อมูลทั่วไปวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ
2. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน ใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ t-test
3. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อวิธีจัดการเรียนการสอนด้วยสถิติความแปรปรวนร่วม ANCOVA
4. ในส่วนของแบบสอบถามปลายเปิดได้วิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำมาแจกแจงความถี่

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 138 คน แบ่งเป็นกลุ่มที่เรียนแบบกลุ่มย่อยจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 50.72 และกลุ่มที่เรียนแบบบรรยายจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 49.28 นักศึกษาที่เรียนแบบกลุ่มย่อยและแบบบรรยายมีเกรดเฉลี่ยในเทอมต้นก่อนเรียนวิชาการพยาบาลพื้นฐานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาที่เรียนแบบกลุ่มย่อยมีเกรดเฉลี่ย 2.83 ในขณะที่นักศึกษาแบบบรรยายมีเกรดเฉลี่ย 2.97 (ตารางที่ 1)

เกรดเฉลี่ยของนักศึกษาก่อนจัดการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่เมื่อปรับคะแนนอิทธิพลของเกรดเฉลี่ยก่อนการเรียนออกไปแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนแบบกลุ่มย่อยและแบบบรรยายแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 2)

ด้านความพึงพอใจของนักศึกษต่อการจัดการเรียนการสอนทั้ง 2 รูปแบบ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน พบว่าเกรดเฉลี่ยของนักศึกษาก่อนจัดการเรียนการสอนไม่มีความสัมพันธ์กับ

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวนและเกรดเฉลี่ยก่อนจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มย่อยและแบบบรรยาย

ข้อมูล	กลุ่มย่อย	บรรยาย	p - value
จำนวน (ร้อยละ)	70 (50.72)	68 (49.28)	
เกรดเฉลี่ย ($\bar{x} \pm SD$)	2.83 \pm 0.41	2.97 \pm 0.43	0.053

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนแบบกลุ่มย่อย และแบบบรรยายด้วยสถิติความแปรปรวนร่วม (ANCOVA) เมื่อใช้เกรดเฉลี่ยของนักศึกษาก่อนจัดการเรียนการสอนทั้งสองรูปแบบเป็นตัวแปรร่วม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
ตัวแปรร่วม	1	844.908	844.908	47.462	0.000*
ระหว่างกลุ่ม	1	57.137	57.137	3.210	0.075
ความคลาดเคลื่อน	135	2403.231	17.802		

*มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนแบบกลุ่มย่อยและแบบบรรยายด้วยสถิติความแปรปรวนร่วม (ANCOVA) เมื่อใช้เกรดเฉลี่ยของนักศึกษาก่อนจัดการเรียนการสอนทั้งสองรูปแบบเป็นตัวแปรร่วม

แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	p-value
ตัวแปรร่วม	1	0.253	0.253	3.524	0.063
ระหว่างกลุ่ม	1	0.180	0.180	2.513	0.115
ความคลาดเคลื่อน	135	9.694	0.071		

ความพึงพอใจ และความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนทั้ง 2 รูปแบบ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 3)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีระดับความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์พึงพอใจมากที่สุด 2 กลุ่ม และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความพึงพอใจในความรู้ความสามารถของผู้สอน การเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะในการแก้ปัญหา วิธีการสอนของอาจารย์กระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้และในเรื่องของการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) (ตารางที่ 4)

ด้านนักศึกษาพบว่านักศึกษาที่มีความพึงพอใจแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) และระดับความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์พึงพอใจมากที่สุด 2 กลุ่ม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า วิธีการเรียนการสอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการเตรียมความพร้อม และวิธีการจัดการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการตัดสินใจแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) (ตารางที่ 5)

ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และระดับความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์พึงพอใจมากที่สุด 2 กลุ่ม (ตารางที่ 6)

สำหรับแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งถามถึงข้อเสนอแนะอื่นๆ ในการจัดการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ตอบ และที่ตอบตรงกับข้อคำถามพอสรุปได้ดังนี้คือ ในกลุ่มที่เรียนแบบกลุ่มย่อยได้เสนอแนะว่า ควรจัดให้เรียนแบบกลุ่มย่อยเพราะนักศึกษาได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองก่อนเข้ากลุ่ม

ตารางที่ 4 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนแบบกลุ่มย่อยและบรรยายต่อการจัดการเรียนการสอนในด้านอาจารย์ผู้สอน

การจัดการเรียนการสอน	กลุ่มย่อย			บรรยาย			p-value
	\bar{X}	SD	ระดับ ความพึง พอใจ	\bar{X}	SD	ระดับ ความพึง พอใจ	
มีการกำหนดจุดประสงค์ในการเรียนชัดเจน	2.61	0.49	มาก	2.68	0.47	มาก	0.449
มีการยกตัวอย่างประกอบการเรียนการสอน	2.64	0.51	มาก	2.59	0.50	มาก	0.525
มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน	2.40	0.60	มาก	2.51	0.59	มาก	0.258
ความรู้ความสามารถของผู้สอน	2.90	0.30	มาก	2.99	0.12	มาก	0.031*
การเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน	2.80	0.44	มาก	2.54	0.53	มาก	0.002*
การเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะในการแก้ปัญหา	2.70	0.49	มาก	2.43	0.56	มาก	0.003*
การแนะนำการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	2.57	0.50	มาก	2.50	0.53	มาก	0.417
วิธีการสอนของอาจารย์กระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้	2.60	0.55	มาก	2.40	0.58	มาก	0.036*
โอกาสในการซักถามข้อสงสัย	2.61	0.49	มาก	2.53	0.53	มาก	0.331
วิธีประเมินผลการเรียนการสอน	2.44	0.50	มาก	2.53	0.53	มาก	0.326
มีการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่ม	2.64	0.48	มาก	2.46	0.53	มาก	0.032*
มีการสรุปทบทวน	2.39	0.55	มาก	2.35	0.59	มาก	0.736
มีการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	2.46	0.50	มาก	2.43	0.55	มาก	0.734
รวม	2.59	0.28	มาก	2.53	0.31	มาก	0.208

*แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 5 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนแบบกลุ่มย่อยและบรรยายต่อการจัดการเรียนการสอนในด้านตัวนักศึกษา

การจัดการเรียนการสอน	กลุ่มย่อย			บรรยาย			p-value
	\bar{X}	SD	ระดับ ความพึง พอใจ	\bar{X}	SD	ระดับ ความพึง พอใจ	
วิธีจัดการเรียนการสอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการเตรียมความพร้อม	2.59	0.50	มาก	2.40	0.55	มาก	0.036*
วิธีจัดการเรียนการสอนกระตุ้นให้ผู้เรียนยอมรับความคิดเห็น ของผู้อื่น	2.66	0.48	มาก	2.57	0.55	มาก	0.345
วิธีจัดการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียน มีทักษะการสื่อสารที่ดี	2.57	0.50	มาก	2.49	0.56	มาก	0.341
วิธีจัดการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการ ตัดสินใจแก้ปัญหา	2.59	0.58	มาก	2.38	0.57	มาก	0.040*
วิธีการจัดการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้า ไตร่ตรองด้วยเหตุผล	2.59	0.50	มาก	2.46	0.50	มาก	0.129
วิธีการจัดการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนสามารถอภิปราย ปัญหาต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง	2.34	0.53	มาก	2.19	0.50	ปานกลาง	0.119
วิธีการจัดการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชามากขึ้น	2.53	0.53	มาก	2.50	0.50	มาก	0.746
รวม	2.54	0.34	มาก	2.42	0.37	มาก	0.047*

*แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 6 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนแบบกลุ่มย่อยและบรรยายต่อการจัดการเรียนการสอนในด้านสิ่งแวดล้อม

การจัดการเรียนการสอน	กลุ่มย่อย			บรรยาย			p-value
	\bar{X}	SD	ระดับ ความพึง พอใจ	\bar{X}	SD	ระดับ ความพึง พอใจ	
บรรยากาศในการเรียนการสอน	2.34	0.56	มาก	2.44	0.53	มาก	0.292
เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน	2.51	0.56	มาก	2.65	0.48	มาก	0.137
ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอน	2.33	0.56	ปานกลาง	2.38	0.57	มาก	0.577
งานที่ได้รับมอบหมายภายหลังการเรียนการสอน	2.36	0.57	มาก	2.40	0.52	มาก	0.667
เนื้อหาที่เรียนมีความทันสมัย	2.57	0.50	มาก	2.50	0.53	มาก	0.417
เพื่อนที่เรียนร่วมกันมีผลต่อการเรียนการสอน	2.71	0.46	มาก	2.68	0.47	มาก	0.632
รวม	2.47	0.31	มาก	2.50	0.32	มาก	0.511

เพื่อร่วมอภิปรายกับเพื่อนและอาจารย์ได้มากขึ้นจำนวน 5 คน เป็นการกระตุ้นให้นักศึกษารู้จักคิดวิเคราะห์ 5 คน ทำให้นักศึกษากลับแสดงความคิดเห็น 11 คน เรียนสนุกไม่เกิดความเบื่อหน่าย ขณะเรียน 7 คน เมื่อกลุ่มตัดสินใจแก้ปัญหาไม่ได้อาจารย์สามารถช่วยทำให้กระจ่างขึ้น 2 คน นอกจากนี้นักศึกษายังเห็นปัญหาในการเรียนแบบกลุ่มย่อยว่า เอกสารประกอบการสอนในบางเนื้อหาไม่ชัดเจน 2 คน สถานการณ์จำลองไม่ชัดเจน 4 คน วัตถุประสงค์ไม่ชัดเจน 2 คน และอยากให้อาจารย์ประจำกลุ่มสรุปเนื้อหาทุกครั้งที่จบบทเรียน 2 คนและอยากให้มีการเรียนทั้งแบบบรรยายและกลุ่มย่อยในวิชานี้ 2 คน

ในกลุ่มที่เรียนแบบบรรยายได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้คืออยากให้มีการเรียนการสอนทั้งแบบบรรยายและกลุ่มย่อยในวิชานี้ 2 คน อยากให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากขึ้น 1 คน การเรียนแบบบรรยายดีแล้ว เพราะทำให้เข้าใจได้ถูกต้อง 1 คน การเรียนแบบบรรยายดีแล้วเพราะเรียนแบบกลุ่มย่อยทำให้เครียด 3 คน เนื้อหาที่จัดให้เรียนมากเกินไปไม่สัมพันธ์กับเวลาที่สอน 3 คน และอาจารย์ควรมีการสรุปเนื้อหาทุกครั้งเมื่อจบการเรียนการสอน 1 คน

วิจารณ์

จากการศึกษารูปแบบการสอนทั้ง 2 วิธี ในนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีการจัดแบ่งนักศึกษาออกเป็น 2 ห้อง แล้วนำมาจัดให้

ห้อง ก. เรียนแบบกลุ่มย่อย และห้อง ข. เรียนแบบบรรยาย นั้นมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถเลือกนักศึกษามาสอนเป็นบางคนหรือบางกลุ่มได้ จำเป็นต้องจัดให้มีการสอนทั้งห้องเป็นรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เพื่อวัตถุประสงค์ทางการเรียนและความพึงพอใจว่าการสอนแบบใดจะให้ผลสัมฤทธิ์ทางที่ดีและสร้างความพึงพอใจแก่ผู้เรียนได้ดีกว่ากัน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนต่อไป จากผลการวิจัยพบว่า เมื่อนำเกรดเฉลี่ยก่อนการเรียนทั้ง 2 รูปแบบมาหาความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า มีความสัมพันธ์กัน แต่เมื่อปรับคะแนนอิทธิพลของเกรดเฉลี่ยออกไปแล้วพบว่า นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงว่าไม่ว่าจะจัดการเรียนการสอนในรูปแบบใด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนที่ได้ก็ไม่ต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ Dal Bello-Hass V และคณะ⁷ และ Rouse DP⁸ ที่พบว่าผลคะแนนภายหลังการเรียนแบบบรรยาย การเรียนแบบมีส่วนร่วมระหว่างบรรยายและอภิปรายกลุ่ม การเรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนไม่แตกต่างกัน เนื่องจากองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนมี 2 องค์ประกอบใหญ่ๆ คือ องค์ประกอบด้านสติปัญญา และที่ไม่ใช่สติปัญญา ซึ่งทั้ง 2 องค์ประกอบนี้มีความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันเลย โดยเฉพาะด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดจากความพึงพอใจในการเรียนการสอนทั้งด้านอาจารย์ นักศึกษาและ

สิ่งแวดล้อม จากผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1. ความพึงพอใจด้านอาจารย์ผู้สอนไม่แตกต่างกัน หากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการเรียนแบบกลุ่มย่อยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะในการแก้ปัญหา วิธีการสอนของอาจารย์กระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ และยังกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้ดีกว่าการเรียนการสอนแบบบรรยาย ทั้งนี้เพราะการเรียนแบบกลุ่มย่อยนักศึกษาได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น เสนอแนะในประเด็นปัญหาต่างๆ ตลอดจนการเรียนรู้โดยอาศัยสถานการณ์จำลองที่อาจารย์จัดเตรียมไว้ให้คิดและตอบคำถาม ขณะที่นักศึกษาที่เรียนแบบบรรยายจะมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนค่อนข้างน้อยกว่า เพราะส่วนใหญ่จะเป็นผู้ฟังและอาจารย์เป็นผู้กำหนดแนวทางการเรียนรู้ ตลอดจนบริหารจัดการเรียนการสอนว่าจะเป็นการบรรยาย รายงาน หรือให้โจทย์การบ้าน ซึ่งผู้สอนจะเน้นการให้ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง กฎหลักการและทฤษฎีต่างๆ มาก เหมาะกับการสอนเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ลักษณะการเรียนการสอนค่อนข้างเข้มงวด เน้นความถูกต้องตามหลักทฤษฎี แต่เน้นเรื่องกระบวนการกลุ่มและการทำงานเป็นทีมค่อนข้างน้อย ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการที่นักศึกษาจะเกิดความคิดสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่องที่จะแก้ปัญหา นอกจากนี้ยังไม่มีโอกาสได้ศึกษาค้นคว้า ฝึกแก้ปัญหาด้วยตนเองและฝึกการทำงานเป็นทีม^{9,10}

ปัจจุบันการเรียนการสอนภาคทฤษฎีทางการแพทย์ยังใช้วิธีการสอนแบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่และเน้นความจำค่อนข้างมาก แต่การจัดการเรียนการสอนควรให้นักศึกษาได้มีโอกาสคิดแก้ปัญหา แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ฝึกการเป็นผู้นำและฝึกทักษะในการทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่น¹⁰ แต่การเรียนการสอนแบบกลุ่มย่อยก็ยังพบจุดอ่อนในด้านความรู้ความสามารถของผู้สอน ซึ่งนักศึกษาที่เรียนแบบกลุ่มย่อยมีความพึงพอใจน้อยกว่านักศึกษาที่เรียนแบบบรรยาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนแบบบรรยายซึ่งเป็นวิธีที่ปฏิบัติกันมาช้านานแล้วนั้น อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะในเนื้อหานั้นๆ และมีประสบการณ์การสอนมานาน มีการพัฒนาเทคนิคการสอนอยู่ตลอดเวลาจนเกิดความมั่นใจในการสอน สอดคล้องกับการศึกษาของ Ng JL และ Duke M¹¹ ที่พบว่า นักศึกษาจะให้ความสำคัญกับผู้สอน

มากไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลิกลักษณะ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนมากกว่า จึงทำให้ผู้ที่เรียนแบบบรรยายรู้สึกพึงพอใจต่ออาจารย์ผู้สอนมากกว่า ในขณะที่การเรียนแบบกลุ่มย่อยอาจารย์ผู้สอนมีหลายคน แต่ละคนมีประสบการณ์การสอนที่แตกต่างกัน ความชำนาญในแต่ละเนื้อหาที่สอนอาจจะแตกต่างกันบ้าง

2. ในด้านนักศึกษานั้น พบว่านักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา Dal Bello-Haas V และคณะ⁷ ที่ศึกษาเปรียบเทียบการจัดการเรียนระหว่างการบรรยายกับการเรียนแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นการบรรยายร่วมกับการแบ่งกลุ่มย่อยในการอภิปรายปัญหา พบว่าผลคะแนนภายหลังการเรียนไม่ต่างกัน แต่นักศึกษามีความพึงพอใจกับการเรียนแบบมีส่วนร่วมมากกว่าบรรยาย โดยที่วิธีจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มย่อยมีผลดีในเรื่องการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการเตรียมความพร้อม และช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ได้ดีกว่ากลุ่มที่เรียนแบบบรรยาย อาจเป็นเพราะนักศึกษาจะต้องมีการเตรียมตัวก่อนเข้ากลุ่ม โดยมีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีการฝึกคิดแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่จัดไว้ให้ในแต่ละบทเรียน หากปัญหาใดที่นักศึกษาในกลุ่มยังสรุปหรือหาวิธีแก้ปัญหายังไม่ครอบคลุม อาจารย์ประจำกลุ่มจะเป็นผู้ชี้แนะหรืออธิบายเพิ่มเติมจนเป็นที่เข้าใจ ซึ่งต่างจากการเรียนการสอนแบบบรรยายที่ยึดผู้สอนเป็นสำคัญมากเกินไปจนผู้สอนเองก็เหนื่อยมากเพราะพูดอยู่คนเดียว เน้นเนื้อหามากเกินไปจนอาจมองข้ามพัฒนาการด้านอื่นๆ ไป ไม่ส่งเสริมความสามารถในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์แก่ผู้เรียน ต้องเป็นผู้ตามตลอดเวลา มีเวลาน้อยที่จะคิดไตร่ตรองเหตุผลด้วยตนเอง ได้แต่รับฟังจากคำบอกเล่าของผู้สอนเท่านั้น¹²

3. ด้านสิ่งแวดล้อม พบว่านักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการเรียนทั้ง 2 รูปแบบอยู่ในสภาพแวดล้อมคล้ายๆ กัน กล่าวคือ นักศึกษาที่เรียนเป็นเพศเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ แต่ละห้องมีนักศึกษาชายเพียง 2 คน นอกนั้นเป็นเพศหญิงทั้งหมด ซึ่งสภาพแวดล้อมในการเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเรียนแบบกลุ่มย่อยนั้นควรมีความแตกต่างทั้งเพศ เชื้อชาติ และระดับความสามารถ¹³ นอกจากนั้นสมาชิกในกลุ่มไม่ควรมากเกินไป แม้ว่าจะไม่มีข้อกำหนดไว้ตายตัวว่าควรเป็นเท่าใด แต่ลักษณะการเรียนแบบกลุ่มนั้นถ้าสมาชิกในกลุ่มมีจำนวนน้อยจะได้ผลดีกว่าเพราะทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น

เห็นโดยทั่วถึง

จากการให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นโดยมีคำถาม ปลายเปิดไว้สำหรับข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน วิชา การพยาบาลพื้นฐานนั้น พบว่านักศึกษาที่เรียนแบบกลุ่มย่อยมี การแสดงความคิดเห็นมากกว่ากลุ่มที่เรียนแบบบรรยาย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประสบการณ์จากการเรียนแบบกลุ่มย่อยสอนให้ นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น กล่าวพูด กล่าวแสดงออก ในขณะที่ กลุ่มที่เรียนแบบบรรยายส่วนใหญ่เป็นผู้ฟังแต่ฝ่ายเดียว แต่ เป็นที่น่าสังเกตว่า นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นเช่น เดียวกันว่า วิชานี้น่าจะมีการจัดการเรียนการสอนทั้ง 2 รูปแบบ คือทั้งกลุ่มย่อยและบรรยาย อาจเป็นเพราะกลุ่มที่เรียนแบบ บรรยายอาจจะอยากเปลี่ยนบรรยากาศในการเรียนบ้าง ในขณะที่ กลุ่มที่เรียนแบบกลุ่มย่อยบางครั้งอาจมีความเครียดในการเรียนบ้าง เพราะต้องมีการเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนเข้ากลุ่ม มีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมาก่อน นอกจากนี้ความรู้ความสามารถ ของอาจารย์ผู้สอนในแต่ละกลุ่มก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะส่งเสริม สนับสนุนการเรียนได้เช่นกัน

สรุป

จากการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนพบว่าการจัดการเรียน การสอนสามารถใช้ได้ดีทั้ง 2 รูปแบบและผู้เรียนมีความพึงพอใจ มากทั้ง 2 วิธี ส่วนจะเลือกใช้วิธีใดควรพิจารณาตามความ เหมาะสมและความพร้อม หากมีความพร้อมด้านสิ่งแวดล้อมเช่น สถานที่ ห้องเรียนที่ใช้จัดกลุ่มย่อย เอกสารตำราที่สามารถศึกษา ค้นคว้าได้ด้วยตนเองก็น่าที่จะจัดแบบกลุ่มย่อย ซึ่งจะได้ ประโยชน์และเป็นการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ความรู้ ความสามารถเต็มที่ กระตุ้นให้ฝึกคิดแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ต้องการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อีกทั้ง วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ให้บริการด้านสุขภาพอนามัย ต้องให้การดูแลผู้ป่วยทั้งในระดับปฐมภูมิจนถึงระดับตติยภูมิ ที่ได้รับการดูแลรักษา ซึ่งมีการพัฒนาปรับเปลี่ยนไปตามความ เจริญก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และเทคโนโลยีตลอดเวลา ดังนั้นการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาพยาบาลจึงควรเลือกวิธี ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดอย่างมีเหตุผล สนใจศึกษาแสวงหา ความรู้ได้ด้วยตนเอง มีความมั่นใจในการตัดสินใจแก้ปัญหา

ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์ความรู้ของผู้ที่ต้องปฏิบัติ หน้าที่เป็นพยาบาลวิชาชีพต่อไปในอนาคต นั่นคือการจัดการ เรียนการสอนแบบกลุ่มย่อยเป็นวิธีการสอนที่ดีที่สุดวิธีหนึ่ง ที่ควรเลือกใช้ในการเรียนการสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตร- บัณฑิตโดยเฉพาะอย่างยิ่งในนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เรียนวิชาการ พยาบาลพื้นฐาน ซึ่งเป็นก้าวแรกของการเข้าสู่วิชาชีพการ พยาบาลต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาตรวจสอบ เครื่องมือวิจัยจนสามารถนำไปใช้ได้เป็นอย่างดี ได้แก่ อาจารย์ ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง อาจารย์ ดร.จารุพร แสงเป่า และรศ.พูนสุข ช่วยทอง และขอขอบคุณนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2543 ทุกคนที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็น อย่างดี

เอกสารอ้างอิง

1. เกษม วัฒนชัย. การปฏิรูปการศึกษา: พระราชบัญญัติการ ศึกษาแห่งชาติ 2542. เอกสารประกอบการสัมมนาพยาบาล ศาสตร์แห่งชาติครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภากการพิมพ์; 2544. หน้า 15-23.
2. กมลรัตน์ ศักดิ์สมบุรณ์, แปลและเรียบเรียงจากการบรรยาย ของ Natalie Pavlovich. แนวโน้มการศึกษาพยาบาล ในอนาคต: การนำมาใช้ในการสอน. วารสารการศึกษา พยาบาล 2544;12:23-8.
3. จินตวีพร เป้นแก้ว. การเรียนการสอนแบบคอนสตรัคติวิซิม. วารสารการศึกษาพยาบาล 2544;12:20-5.
4. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. เอกสารประกอบ การสัมมนาพยาบาลศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภากการพิมพ์; 2536. หน้า 100.
5. ละเอียด แจ่มจันทร์. อนาคตภาพของหลักสูตรพยาบาล ศาสตร์สำหรับพยาบาลวิชาชีพ ของวิทยาลัยพยาบาลใน สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎบัณฑิต สาขาอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2540.
6. วิเชียร เกตุสิงห์. คำเฉลยการแปลความหมาย: เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาด. การวิจัยการศึกษา 2538;8:9-10.

7. Dal Bello-Hass V, Bazyk S, Ekelman B, Milidonis M. A study comparing the effectiveness of the feedback lecture method with the traditional lecture method. *J Phys Ther Educ* 1999;13:36-40.
8. Rouse DP. The effectiveness of computer assisted instruction in teaching nursing students about congenital heart disease. *Comput Nurs* 2000;18: 282-7.
9. ยุวดี ฤชา. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียน แบบที่ใช้ปัญหาเป็นหลักสำหรับอาจารย์พยาบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุณวุฒิปริญญาตรี สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2536.
10. จินตนา ยูนิพันธุ์. การพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2530. หน้า 1-5.
11. Ng JL, Duke M. Students' perceptions of effective teaching and learning methods used by clinical teachers in Penang. *Singapore Nurs J* 2000;27: 38-45.
12. ศุภรีใจ เจริญสุข. การเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี* 2541;10: 29-32.
13. เปี่ยมสุข กลิ่นเกษร. ผลของการเรียนแบบร่วมมือต่อ พฤติกรรมการทำงานกลุ่มและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตร มหาบัณฑิต สาขาพยาบาลศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย 2541.